

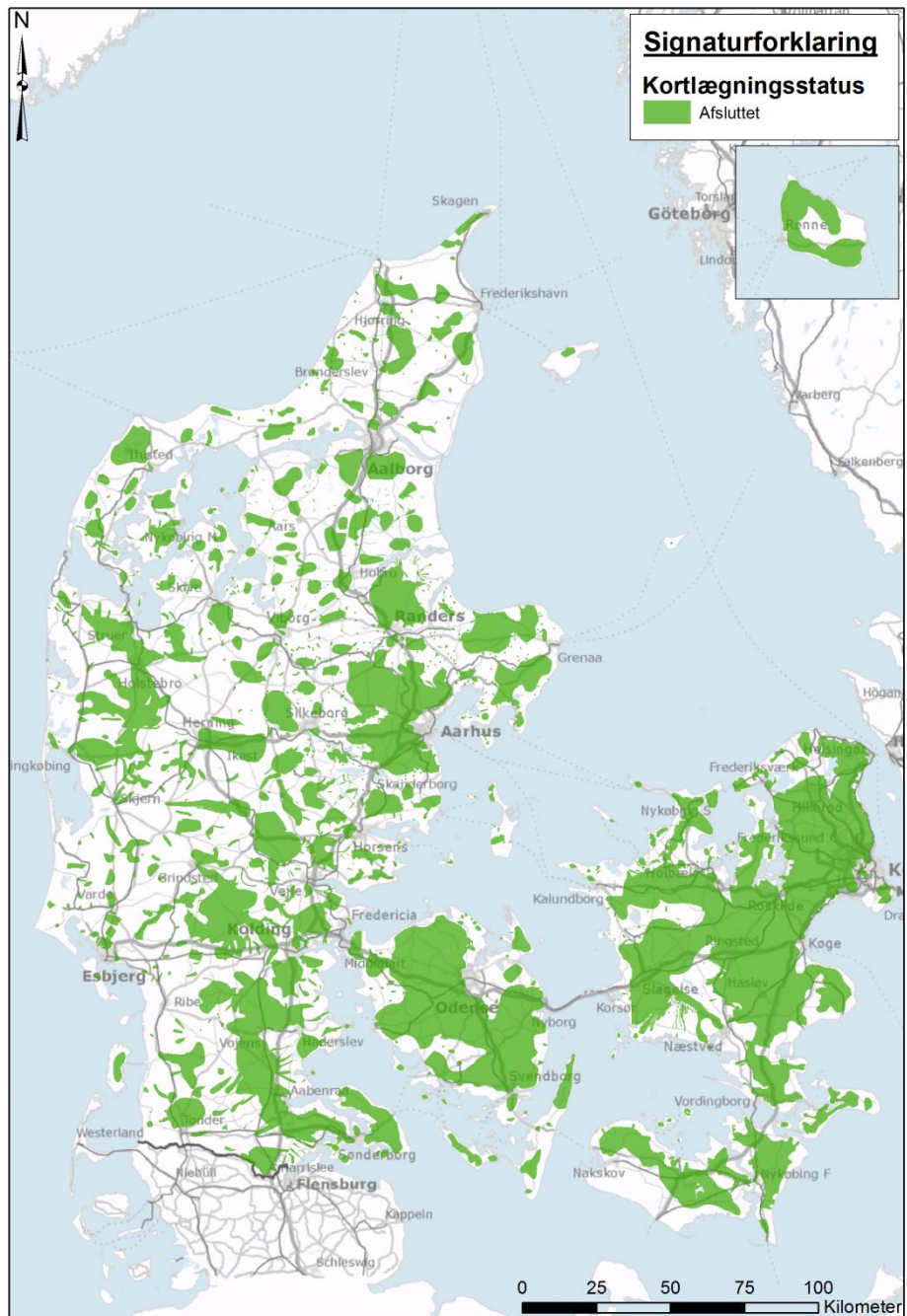
An aerial photograph of a coastal region. In the foreground, a small village with numerous houses and a church is visible. Beyond the village, there are green fields and a body of water. The water is a deep blue, and the sky is a lighter blue. The overall scene is a typical coastal landscape.

GRUNDVANDSKORTLÆGNINGEN OG INDSATSPLANLÆGNINGEN – Status, resultater og fremtidsperspektiver

ConTerra, 26. maj 2016.

Peter Henneby

- 1994 ✓ Regeringens **10-punkts program** for beskyttelse af grundvand og drikkevand bliver vedtaget
- 1996 ✓ Miljøstyrelsen iværksætter et udredningsarbejde på vandområdet og nedsætter et **drikkevandsudvalg**
- 1997 ✓ Amterne udpeger 37 % af Danmarks areal til **OSD** i Regionplan 1997
- 1998 ✓ **Vandmiljøplan II** bliver vedtaget i Folketinget og grundvandsdelen indskrives i **vandforsyningsloven**
- 2000 ✓ **Zoneringsvejledningen** bliver udgivet, og 14 amter går i gang med den nationale grundvandskortlægning
- 2007 ✓ Kommunalreformen flytter opgaven til 7 statslige **miljøcentre**
- 2011 ✓ Staten flytter opgaven til **Naturstyrelsen** – 4 lokaliteter
- 2015** ✓ **Hele Danmarks OSD og IOLuOSD er kortlagt**

Hvad har grundvandskortlægningen leveret?

Kortlægningen af Danmarks grundvand er i mål, og vi har nu et landsdækkende billede at handle ud fra

- Alle områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) – i alt ca. 17.300 km² (40%) – er detailkortlagt
- Alle vandværkernes indvindingsoplande uden for OSD er ligeledes kortlagt
- På baggrund af kortlægningen er der nu udpeget ca. 7.000 km² (16%) områder, der er særligt følsomme over for nitrat og sprøjtemidler – NFI og SFI.
- Vi ved nu, at der kan være brug for en særlig beskyttelse på områder, der samlet set fylder ca. 6.000 km² (14%). IO.
- Store mængder data er blevet struktureret og gjort offentligt tilgængelig – GEUS og NST
- Opgaven har opbygget en helt særlig viden og været metodeudviklende hos en række aktører, hvilket nu kan danne grundlag for eksport og nye opgaver

Grundvandskortlægningen 2016-2020

I april 2015 blev en ændring af Vandforsyningsloven vedtaget:

1. Naturstyrelsen fortsætter arbejdet med sårbarhedskortlægning i perioden 2016-2020.
2. Kortlægning og udpegning af nye indvindingsoplande **udenfor** OSD.
3. Afgrænsning af indvindingsoplande **indenfor** OSD.
4. Justering af kortlægninger afsluttet år 2000 – 2015.

Grundvandskortlægningen 2016-2020

Kortlægningen samles i Aalborg:

- Kortlægningen er pr. 1. januar 2016 samlet i én enhed i Aalborg.
- 26 ÅV i 2016-2017, 18 ÅV i 2018-2020.
- Der er nedsat en koordinationsgruppe, som sikrer en tættere vidensudveksling imellem de mange aktører, der har indflydelse på beskyttelsen af drikkevandet.

Koordinationsgruppen

Formål:

Sikre en direkte dialog om statens grundvandskortlægning samt en koordinering af procedure og indsatser i forhold til kortlægningen i 2016-2020.

Koordinationsgruppen har i sit arbejde fokus på synergi mellem myndighedsopgaver, og den mødes som udgangspunkt to gange årligt. **Næste møde 30. maj 2016**

Baggrund:

Gruppen er nedsat på baggrund af Lov om ændring af lov om vandforsyning m.v. og lov om afgift af ledningsført vand (Lov nr. 538 af 29/04/2015), og arbejdet sker inden for rammerne af denne.

Medlemmer:

Trine K. Jakobsen
Herning Kommune

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

DANVA
Dansk Vand- og
Spildevandsforening

Danske
Vandværker

GEOCloud – indmelding af kortlægningsønsker

- Naturstyrelsen har udviklet udvekslingsplatformen GEOCloud til at håndtere kommunernes indmeldinger. Pr 1. maj havde
- 47 kommuner indmeldt :
- 120 nye indvindingsoplande,
- 75 ønsker om justeringer af kortlægninger og
- 37 øvrige ønsker/forslag

1. prioritet Indvindingsoplande	Ny tilladelse	Tilladelse til nyt anlæg
	Ændrede indvindingsforhold	Indvindingstilladelse med væsentlige ændringer
		Nedlagt kildeplads/anlæg
		Flytning af kildeplads
		Områder med ny indvindingsmæling/boring ud af fler
		Ændret formål og opstart/lukning

Tabel 1: Eksempler på kriterier med højest prioritet

2. prioritet Justering af kortlægning	Ny viden	Det faglige grundlag i grundvandskortlægningen vurderes ikke at være robust nok til at understøtte indsatsplanlægning
		Væsentligt nyt datagrundlag fx i form af nye data eller anden tolkning af eksisterende data, der giver en ny forståelse af forhold, som har betydning for grundvandskortlægningen af området og områdeudpegninger
		Væsentlige ændringer i arealanvendelse, som kan resultere i ændrede områdeudpegninger
	Ændring i praksis	Justeringer i forhold til praksisændringer der påvirker afgrænsningen af IO væsentligt

Tabel 2: Eksempler på kriterier med lavere prioritet. Listen er ikke udtømmende.

Øvrige opgaver...

1. Sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområder (SFI) – Nyt kapitel i Vejledningen om indsatsplaner.
2. Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) i 2015-16.
3. Datasikring: eksisterende og nye data (GIS), etablering af (nyt) system til håndtering af disse. Forhåbentlig senere offentligt tilgængeligt.
4. Udpegningsbekendtgørelser og Indsatsplanbekendtgørelse.
5. Høringssvar til indsatsplaner.

BoringsNære BeskyttelsesOmråder

- Naturstyrelsen skal i 2015-2016 beregne de resterende boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) .
- Der er afsat 2 x 10 mio. kr til at fastlægge beskyttelsesområder for alle indvindingsboringer til almene vandforsyninger, som ikke allerede har BNBO.
- Rambøll har udarbejdet datagrundlaget (rapporter kan findes i rapportdatabasen!) Datagrundlaget har været til kvalitetssikring hos kommunerne tjek.
- Orbicon laver selve BNBO udregningerne. Disse sendes løbende til kommentering i kommunerne. Naturstyrelsens grundvandskortlægning laver selv en del af BNBO'erne.
- De ny-beregnete BNBO'ere vil kunne ses i et nyt tema på DMP ved årets udgang, hvor opgaven skal være færdig. Det er planen herefter at samle både ny-beregnete og gamle BNBO i et tema.
- Metode: semianalytisk

Udpegningsbekendtgørelsen

- Til og med 2014-kortlægningerne:
 - Nu: Bkg om udpegning af drikkevandsressourcer 365 af 19.4.2016
- 2015-kortlægningerne:
 - Forhåbentlig ultimo 2016

Rejsehold om Vandforsyning 2015-2016

Naturstyrelsens Rejsehold om Vandforsyning vil også i 2016 gerne komme på besøg og drøfte alle de spørgsmål, som trænger sig på i forbindelse med grundvand, drikkevand, vandforsyning.

Rejseholdet deltager også gerne i kommuners ERFA-møder eller temamøder fx sammen med forsyninger, vandværker, vandråd, interesseorganisationer m.fl.

Kort sagt – Rejseholdet stiller sig til rådighed med relevante fagpersoner inden for de områder, som bliver efterspurgt ved møder med jer ude i landet.

Rejsehold om Vandforsyning 2015-2016

Hotline 93 56 40 62

mandag og tirsdag kl. 10 - 12
onsdag fra kl. 13 - 15

E-mail: vandforsyning-rejseholdet@nst.dk

Status på indsatsplanlægningen.

26. maj 2016

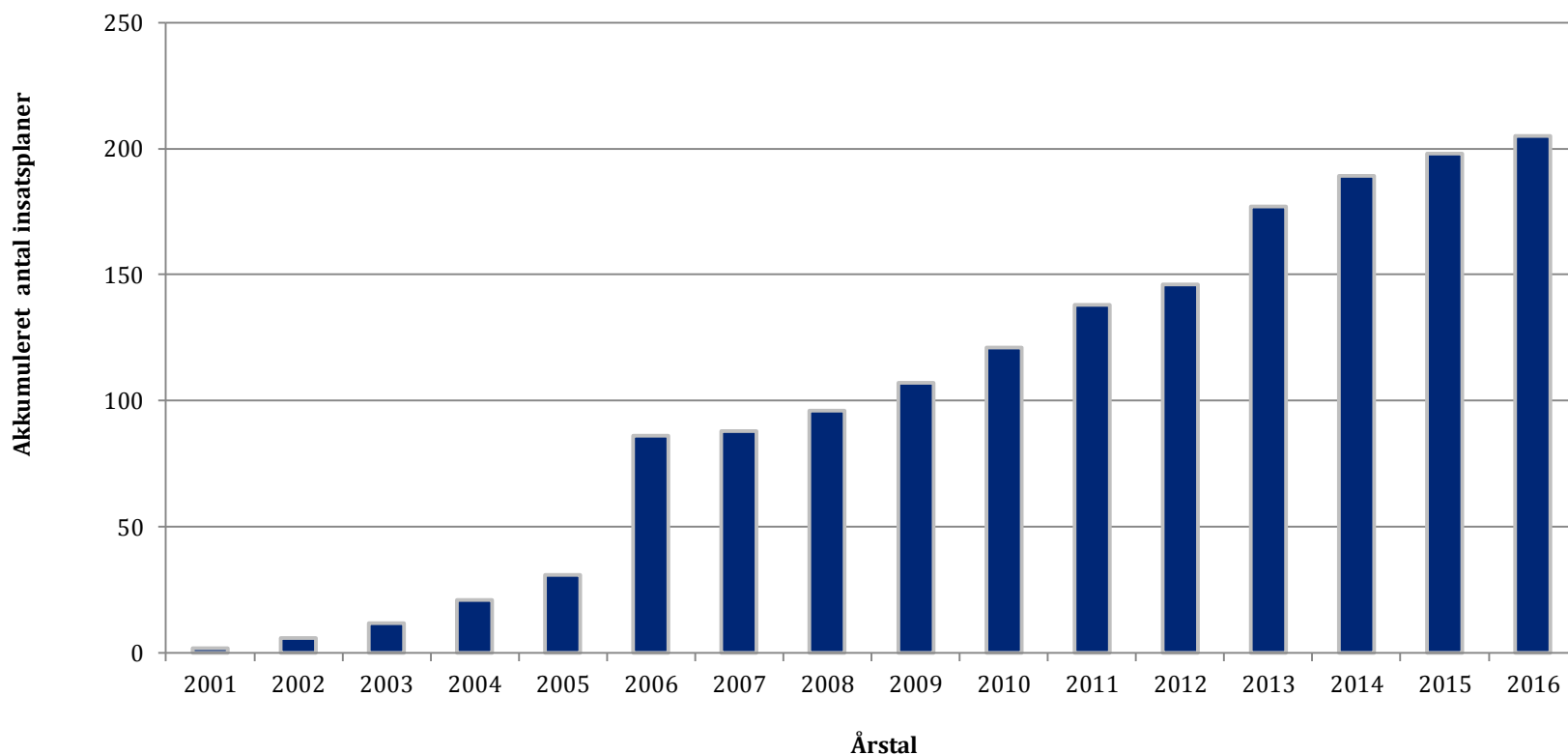
Peter Henneby

Baggrund

- Før kommunalreformen/2007:
 - Amterne lavede: Kortlægning og indsatsplaner
 - 86 indsatsplaner
- Efter kommunalreformen:
 - Staten kortlægger
 - Kommunerne laver indsatsplaner
 - 119 indsatsplaner

Udviklingen i antal indsatsplaner

Akkumulerede antal indsatsplaner fordelt på år

Hvor og hvor mange indsatsplaner?

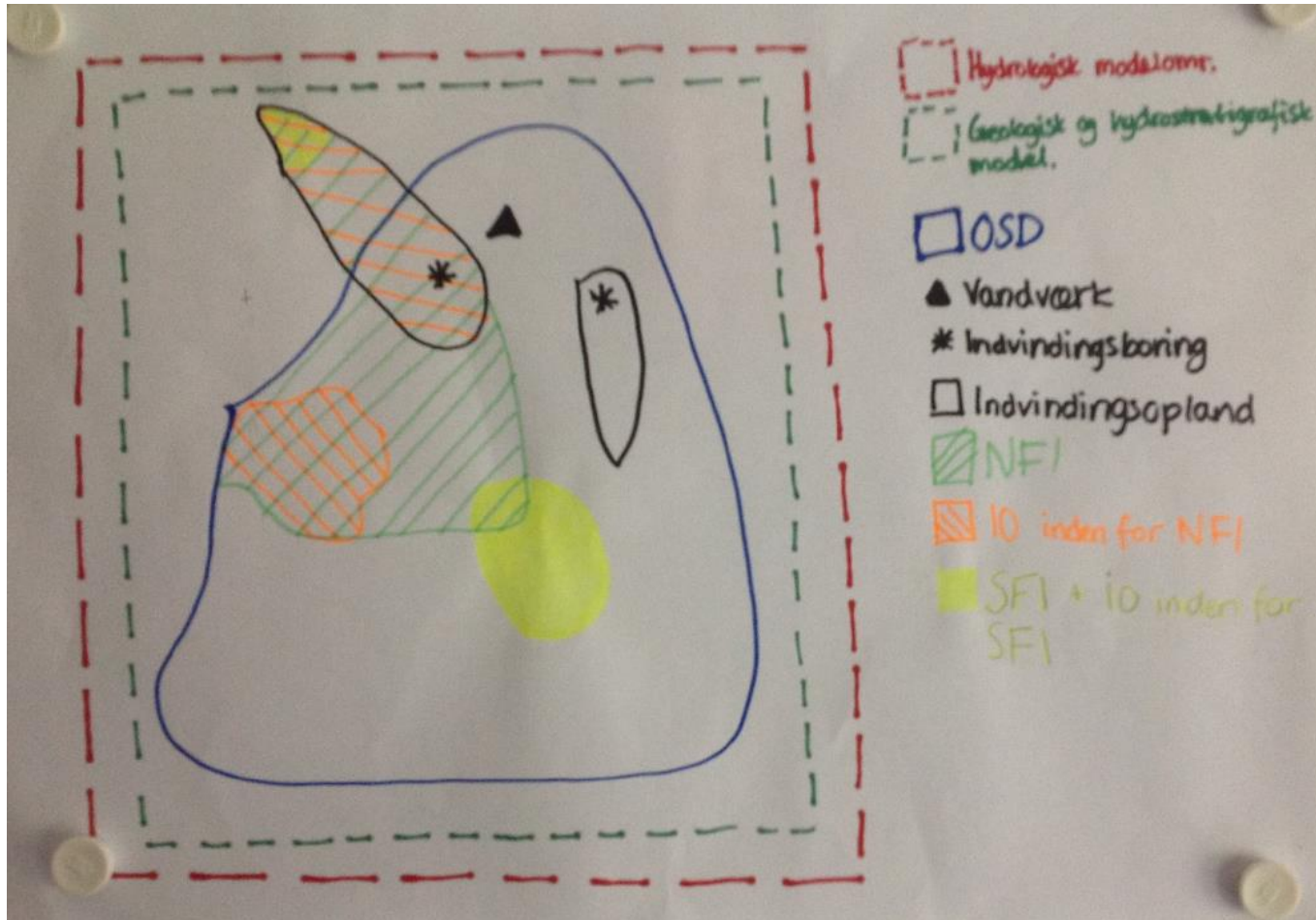
- Ca 205 indsatsplaner fordelt på 76 kommuner og 16 år
- I gennemsnit 2-3 indsatsplaner pr kommune og 13 pr år
- Hvilke indsatsområder (mv) er der lavet indsatsplaner for ?
- Ikke et landsdækkende GISstema – måske på vej, men svært/ressourcekrævende

Geografiske områder

- **OSD**
- **OD (hvad bruger I/kommunerne det til?)**
- **NFI/SFI**
- **IO**
- **IOL u OSD**
- **IOL i OSD (udpeges ikke – men afgrænses!)**

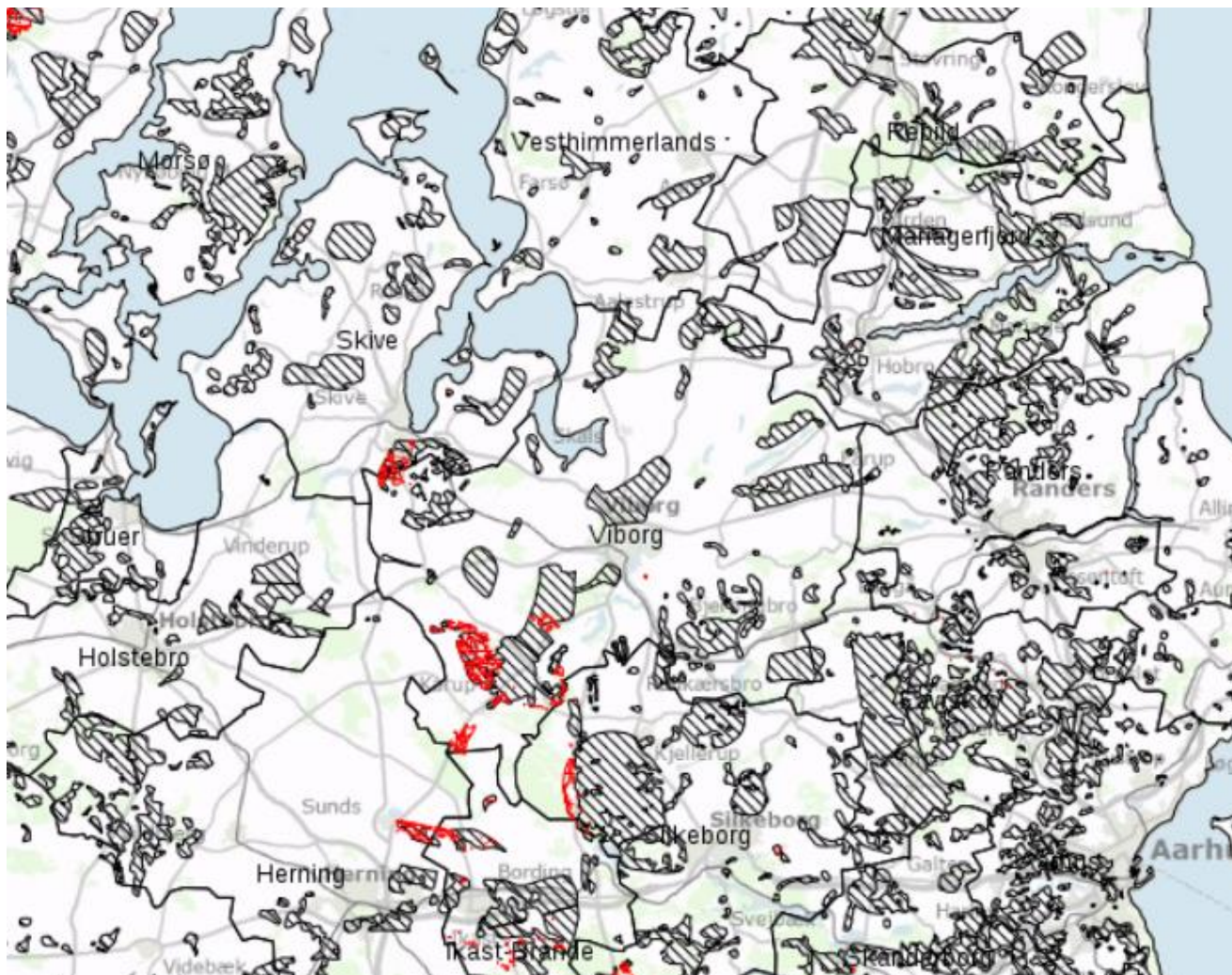
- **BNBO**
- **10m, 25m og 300m zone**
- **Indsatsplanområde**
- **Kortlægningsområde**
- **Modelområde**
- **Aktivitetsområde**
- **Prioriteret område**

Et håndtegnet eksempel

Indsatsområder, IO. (til og med 2015)

MiljøGIS - scooping

Hvad giver NST oftest bemærkninger til i høringssvar

- Lovhjemmel VFL's §13 (skal) og/eller §13a (kan)
- Det geografiske område/ indsatsplanområdet skal stå lysende klart!
- Udpegede indsatsområder, IO (ministeren) ≠ ”prioriterede områder” (kommunerne)
- Overvågning: ”Der skal udarbejdes et overvågningsprogram” Er det (godt) nok?

Hvad giver NST oftest bemærkninger til i høringssvar - fortsat

- En detaljeret opgørelse over behovet for beskyttelse – hvad er det?
- Indsatser – foranstaltninger – retningslinjer – handlinger: hvad er hvad?
- En tidsplan. ”Løbende” > (uendeligt).
 - De enkelte indsatser/indsatsplanen evalueres om x år.
 - Ophæves en ”gammel” indsatsplan?

Miljøvurdering

- Lov om miljøvurdering af planer og projekter:
 - Skal en indsatsplan screenes?
 - Ja!
 - Skal en indsatsplan miljøvurderes?
 - Natur- og Miljøklagenævnet 29.1.2016:
 - Odense kommune skulle ikke! (NMK-41-00308)

Ny indsatsplanbekendtgørelse

- Nu 1319 af 21.12.2011
- Den nye - forhåbentlig snart. Udkastet:
 - Vandselskaber kan ikke længere lave indsatsplaner efter §13a
 - Tidsfrister:
 - 1-års-fristen nu efter udpegning
 - Vedtages senest 2 år efter udpegningen
 - *Men kun* for kortlægninger modtaget før bkg-dato
 - Enklere høringsprocedure
 - Kun rådighedsindskrækning når foranstaltningen er nødvendig

Økonomi: afgift -> bidrag - og et ofte drøftet spørgsmål

- Til og med 2015: 67 øre/m³
- 2016 – 2017: 39 øre/m³
- 2018 – 2020: 19 øre/m³
- DUT-kompensation efter budget/regnskab for indsatsplanlægningen. Ikke nogen fast fordeling af øre-bidraget.

- Kan man pålægge ”parcelhuse” rådighedsindskrænkninger ift. pesticider og kvælstof? (MBL §26a)

Status for indsatsplanlægningen hos jer

- Hvad er status for indsatsplaner ved jer?
 - Hvor mange indsatsplaner har I?
 - Hvor gamle er de?
 - Hvor mange regner I med at lave – hvornår?
 - §13 og/eller §13a?
 - Frivillige aftaler – eller påbud?

Send indsatsplaner i høring/
invitationer mv til
aal@nst.dk

Fødevarer- og Landbrugspakken

- Har den konsekvenser for indsatsplanerne?
- Bortfald af reduktion af kvælstofnormen:
- Stigende dækningsbidrag > stigende jordpris > større kompensation til landmanden for reduktion?
- Større arealer, hvor der skal ske reduktion?

HJÆLP!

- 10.000 kr's spørgsmålet
 - (spørgsmål 111 til L68, landbrugspakken):

”Ministeren bedes redegøre for hvilke områder, der risikerer at blive ramt af dyrere drikkevand som følge af kompensation til landmænd, og for hvor store omkostninger for vandforbrugerne, der maksimalt kan blive, som følge af pakken. Oplysningerne bedes opgjort i tabelform hvis muligt.”

Tak for ordet.....

??????????

Peter Henneby

Grundvandsmedarbejder | Aalborg Grundvand

+45 72 54 37 94 | pethe@nst.dk

Miljø- og Fødevareministeriet

Naturstyrelsen | Niels Bohrs Vej 30 | 9220 Aalborg Øst | Tlf. +45 72 54 30 00 |

nst@nst.dk | www.naturstyrelsen.dk

Informationsmateriale - Foldere

- NST bliver til NST og SVANA
- BNBO
- Grundvandskortlægningen – resultater og fremtidsperspektiver
- På skuldrene af 15 år grundvandskortlægning